

Advies over de Nederlandse opstelling bij de Europese grondwet

Briefadvies, 20 februari 2003

De minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Dr. C.P. Veerman
Postbus 200401
2500 EK Den Haag

Ons kenmerk: rlg03055/730

Datum: 20 februari 2003

Onderwerp: Forse afzwakking van het natuur- en milieubelang in de ontwerptekst van de Europese Conventie

Geachte heer Veerman

Met belangstelling volgt de Raad voor het Landelijk Gebied de Europese ontwikkelingen van bestuur en beleid. Het ambitieniveau van de Europese Unie is op het terrein van natuur, milieu en duurzame ontwikkeling geleidelijk aan steeds hoger geworden. De raad heeft dit met genoegen kunnen constateren. De Nederlandse regering heeft hierin een belangrijke rol gehad. Zo is dankzij de Nederlands vasthoudendheid een belangrijke versterking van de positie van het gemeenschappelijk milieubeleid gerealiseerd door het Verdrag van Amsterdam. In dit verdrag is - zoals bekend - artikel 6 opgenomen, waarin een integratie van milieuvorwaarden in alle gemeenschappelijke beleidsvelden en activiteiten verplicht is gesteld. Bovendien heeft Nederland een eigen verantwoordelijkheid naar zijn burgers om de verworvenheden van de Nederlandse Grondwet niet uit te hollen. Artikel 21 van de Nederlandse grondwet legt het fundament voor de overheidszorg voor het leefmilieu. Artikel 21 luidt: 'De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming van het leefmilieu'.

De raad heeft keer op keer in de afgelopen jaren gewezen op de noodzaak van duurzame ontwikkeling in de landbouw én in het landelijk gebied. Enkele kernboodschappen uit de adviezen van de afgelopen twee jaar:

- Een krachtig en vitaal landelijk gebied vraagt een integrale invulling in ruimtelijke, economische, ecologische en in sociaal-culturele zin (RLG 02/08).
- Het natuurbeleid (c.q. soortenbeleid) moet geïntegreerd worden in het totale overheidsbeleid (RLG 02/5).
- De veehouderij mag geen nieuwe milieuschulden leveren en moet bijdragen aan het versneld aflossen van de bestaande (RLG 01/6). Bovendien heeft de raad een verklaring van de samenwerkende Europese Omgevingsraden (de EEAC) ondertekend waarin een krachtig pleidooi wordt gehouden voor een sterk milieaccent in de wijze waarop de EU invulling geeft aan het begrip duurzame ontwikkeling (EEAC, Greening Sustainable Development Strategies, February, 2001).

Het ambitieniveau op het terrein van natuur, milieu en duurzaamheid is,

in de voorstellen voor de Europese Conventie die op 6 februari gepubliceerd werden, duidelijk verlaagd. Volgens de raad is er juist alle aanleiding om dit ambitieniveau voor de hele Unie hoog te houden. Lidstaten die nu nog achterlopen zullen gestimuleerd moeten worden om hun achterstand versneld in te halen. Zo wordt de afstand tussen voor- en achterlopers verkleind.

Concreet geeft de raad u in overweging om de regeringsvertegenwoordiger in de Europese Conventie, de heer G. de Vries, te vragen om bij de onderhandelingen over de Ontwerptekst van het Constitutioneel Verdrag, de volgende punten mee te nemen:

1. De waarden van de Unie zijn opgenomen in artikel 2. Bij de waarden van de Unie hoort de mondiale verantwoordelijkheid verwoord in: 'People, Planet and Profit'.
2. Duurzame ontwikkeling is opgenomen in artikel 3 van de ontwerptekst. Hierbij wordt echter alleen gerefereerd aan de economische en sociale dimensie, en niet aan milieu. De ecologische dimensie hoort hier onlosmakelijk bij.
3. Artikel 6. van het Verdrag van Amsterdam, waarin een integratie van milieuvoorwaarden in alle gemeenschappelijke beleidsvelden en activiteiten verplicht is gesteld, moet opgenomen worden in het toekomstige Constitutionele Verdrag.
4. De Nederlandse ontwerptekst scheidt verwarring door consequent de term 'environment' te vertalen met milieu. Daardoor wordt de natuur vergeten. Waar 'environment' staat in de Engelse versie zou dat vervangen moeten worden door 'natuur en milieu' in de Nederlandse versie.
5. In artikel 11 wordt de 'instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee' wél tot de exclusieve bevoegdheden van de Unie, maar niet de biologische rijkdommen van het land. Dit is inconsequent.

Mocht u over deze punten en de overwegingen van de raad daarbij nog nader van gedachte willen wisselen dan is de raad daar gaarne toe bereid.

Een brief met een gelijklopende strekking is ook aan de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, de heer Van Geel, gestuurd.

Hoogachtend,

namens de RLG,

Prof. H.J.L. Vonhoff
Voorzitter van de Raad voor het Landelijk Gebied

Bijlagen :

RLG 02/08 Voor burgers, boeren en buitenlui. Advies over de betekenis van sociaal-culturele ontwikkelingen in het landelijk gebied.

RLG 02/5 Voorkomen is beter ... Advies over soortenbescherming en economische ontwikkeling.

RLG 01/6 Vóór het kalf verdrongen is ... Advies over de toekomst van de dierhouderij in Nederland.

EEAC Greening Sustainable Development Strategies Proposals by the EEAC for the EU Sustainable Development Strategy February 2001

Afschrift zonder bijlagen:

- de heer G. de Vries, lid van de Europese conventie, namens de Nederlandse regering
- de heer R. van der Linden, lid van de Europese Conventie, namens het Nederlands parlement
- de heer F. Timmermans, lid van de Europese Conventie, namens het Nederlands parlement
- mw. H. Majj-Weggen, lid namens het Europees Parlement
- mw. drs. M.A.J. Vaes, Brussel PV-EU
- De heer H. Leeflang, Ministerie van Verkeer en Waterstaat/Kabinet van de Minister-President
- De VROM-raad
- De RMNO